

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษา “เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑” ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงทัศนคติ ความรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูพระช่วยสอนในโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูพระช่วยสอนในโรงเรียน และจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เผยแพร่การปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปของครูพระช่วยสอนในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๖ วิธีการนำเสนอและรายงานผลการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

๓.๑.๑ ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาจากหนังสือ วารสาร เอกสาร บทความ การสืบค้นข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๒ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ โรงเรียน ชั้นปีที่เรียน

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำนวน ๑,๓๕๑ คน ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ภาคการศึกษาที่ ๒

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๑ ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)^๑ โดยใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Taro Yamane)^๒ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ ๓.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๕๕	๘๐
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๔๖๒	๑๑๓
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๔๓๐	๑๐๕
รวม	๑,๓๕๑	๓๐๒

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๑ โดยแบ่งแบบ สอบถามออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

^๑บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : จามจุรีโปรดักท์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๑๖.

^๒ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (นนทบุรี : บริษัท เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๔๗.

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบ แนวคิด ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๔. สร้างเครื่องมือแล้วนำเสนอร่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๕. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๖. ปรับปรุงแก้ไข

๗. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้แจกจริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของปัจจัยที่มีผลศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ ชั้นปีที่เรียน โรงเรียน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบและกรอกข้อมูล

ส่วนที่ ๒ ปัจจัยทางด้านการศึกษาด้านความคิดเห็นต่อบทครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical Rating Scale) มี ๕ ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก

๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย

๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด^๓

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๔.

ส่วนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจำนวน ๕ ท่าน

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๕ ถึง ๑.๐ มีบางข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า ๐.๕ จึงต้องปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๑) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับพระภิกษุที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ๓๐ รูปเพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Alpha)^๔ ได้ค่าความเชื่อมั่น ๐.๙๗

๒) นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๓.๑.๑ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

^๔สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทฐานพับลิชชิง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๓.๑.๒ ขอความร่วมมือจากครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐๒ ชุด โดยเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage),

๒. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓. ทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ตามลักษณะตัวแปรที่ใช้ คือ T-Test F-test (One way Anova)

๔. วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์จัดกลุ่มตามองค์ประกอบ ๓ ด้าน โดยเขียนในลักษณะความเรียงประกอบบริบท

๕. นำข้อมูลจาก ๑- ๓ มาวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และรายงานการวิจัยต่อไป

๓.๖ วิธีการนำเสนอและรายงานผลการวิจัย

๓.๖.๑ คุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบด้วยค่าความถี่และร้อยละ

๓.๖.๒ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในเรื่องการศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง